

KALBOS RAIDOS SUTRIKIMAS IR KALBOS NEIŠSIVYSTYMAS

Skirtumai ir pagrindinės darbo kryptys

KALBOS RAIDOS SUTRIKIMAS

Kas tai?

- Kalbos raida vyksta įprasta seka, tačiau lėtesniu tempu.
- Dažniau pastebimas mažesnis žodynas, trumpesni sakiniai, netiksliai tartis.
- Vaikas dažniausiai supranta daugiau, negu geba pasakyti.

Būdingi požymiai

- Vėliau pradeda kalbėti.
- Ribotas aktyvusis žodynas.
- Trumpesni ir paprastesni sakiniai.
- Gali būti pavienių garsų tarimo sunkumų.
- Nuosekliai teikiant pagalbą pažanga dažniausiai būna gera.

Kas labiausiai išsiskiria?

- Sunkumai dažniausiai yra lengvesni, labiau laikini ir neapima visų kalbos lygmenų.

KALBOS NEIŠSIVYSTYMAS

Kas tai?

- Sutrikę keli kalbos lygmenys: supratimas, žodynas, gramatinė sandara, garsinė pusė, rišioji kalba.
- Kalbos raida ne tik lėtesnė, bet ir netolygi, kokybiškai pakitusi.
- Vaikui sunkiau suprasti nurodymus, formuluoti mintis ir kurti sakinius.

Būdingi požymiai

- Skurdus aktyvusis ir pasyvusis žodynas.
- Ryškesni sakinių struktūros ir gramatikos sunkumai.
- Sunku rišliai pasakoti ir nuosekliai reikšti mintis.
- Gali būti išreikštų garsinės analizės ir tarimo sunkumų.
- Klaidos pastovesnės ir apima daugiau kalbos sričių.

Kas labiausiai išsiskiria?

- Pažeisti keli kalbos lygmenys, todėl dažniausiai reikalinga ilgesnė, sisteminga ir kompleksinė pagalba.

PAGRINDINĖS DARBO KRYPTYS

Dirbant su kalbos raidos sutrikimu

- Plėsti žodyną ir tikslinti sąvokas.

- Lavinti kalbos supratimą ir atsakymus į klausimus.

- Mokyti sudaryti trumpus, taisyklingus sakinius.

- Lavinti garsų tarimą ir foneminį suvokimą.

- Skatinti kalbėti žaidžiant ir kasdienėse situacijose.

Dirbant su kalbos neišsivystymu

- Sistemingai lavinti kalbos supratimą, žodyną ir gramatinę kalbą.

- Stiprinti rišliąją kalbą ir pasakojimo gebėjimus.

- Lavinti foneminį suvokimą, garsinę analizę ir sintezę.

- Naudoti vaizdines, žaidybines ir struktūruotas priemones.

- Bendradarbiauti su tėvais, pedagogais ir specialistais.

SVARBU

Pagalba parenkama individualiai, atsižvelgiant į vaiko amžių, stiprybes ir sunkumų pobūdį. Tikslingiausia pagalba teikiama bendradarbiaujant logopedui, specialiajam pedagogui, šeimai ir, jei reikia, kitiems specialistams.

